

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Θέμα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: 21 Μαΐου 2005

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

(Ελληνικός 100)

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ (Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε το πιο κάτω θέμα σε (300-350 λέξεις):

Οι νέοι της Κύπρου, παρά τον ευδαιμονισμό και καταναλωτισμό της κυπριακής κοινωνίας, αντιμετωπίζουν αρκετά προβλήματα.

Να εντοπίσετε τα κυριότερα και να εισηγηθείτε τρόπους αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους.

ΜΕΡΟΣ Β': ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ (Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε σ' όλες τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Όταν οι μακρινοί μας πρόγονοι, κατασκεύασαν από πέτρα τα πρώτα εργαλεία και μ' αυτά άλλαξαν τον τρόπο της ζωής τους, δεν ήταν δυνατόν να φαντασθούν ότι ο άθλος τους, θα δημιουργούσε μια μέρα φοβερά προβλήματα στους απογόνους τους. Και τότε και έπειτα, κάθε φορά που γινόταν ένα βήμα παραπέρα στην τελειοποίηση των μηχανικών μέσων με αποτέλεσμα να παράγονται περισσότερα αγαθά, να προσφέρονται μεγαλύτερες σπιτικές ανέσεις, οι άνθρωποι πανηγύριζαν την πρόοδο, ευλογούσαν τα δώρα της, ονειροπολούσαν με συγκίνηση την ημέρα που η «μηχανή» θα λιγότευε τον ιδρώτα της βιοπάλης και θα χάριζε στις μάζες του μόχθου περισσότερο χρόνο για ανάπτυση. Τυχερές που θα ήσαν οι ερχόμενες γενεές! Δεν θα γερνούσαν πρόωρα από τον κάματο, θα είχαν καιρό και δυνάμεις να απολαύσουν τις χαρές της ζωής, να σηκώσουν το κεφάλι πάνω από το χώμα, να μυρίσουν τα λουλούδια, να σκεφτούν τον ουρανό...

Αυτές λοιπόν οι μακαριζόμενες γενεές ήρθαν, αλλά δεν είναι ευτυχείς. Απεναντίας η μηχανή με τις αλλεπάλληλες κατακτήσεις της τις έχει φέρει σε μεγάλη αμηχανία. Όχι πως δεν τις υπηρετεί όσο περίμεναν: απεναντίας έχει γίνει ικανή για όλες τις δουλειές, τις πιο απαιτητικές και τις πιο περίπλοκες. Ακόμα και στους λογαριασμούς του μυαλού έμαθε να εργάζεται πιο σίγουρα και πιο γρήγορα από πολλούς, έχυπνους εγκεφάλους. Άλλού είναι το πρόβλημα. Η μηχανή από το ένα μέρος απομακρύνει τα πλήθη από τη φυσική ζωή, ευνοεί τον πολλαπλασιασμό τους, τα στοιβάζει μέσα σε πολυτελείς φυλακές, τις σημερινές μεγαλοπόλεις – και από το άλλο μέρος δεν ανακουφίζει πια τον εργαζόμενο, αλλά σιγά σιγά τον αχρηστεύει. Εκεί που άλλοτε χιλιάδες ειδικά ασκημένων ανθρώπων έφθειραν ολομερίς τους μυώνες και τη φαία ουσία τους για την παραγωγή αγαθών σε περιορισμένη κλίμακα, η μηχανή κάνει το έργο τούτο πολύ καλύτερα μέσα σε ελάχιστο χρόνο, κι έτσι κατεβάζει σε χαμηλά επίπεδα το κόστος των προϊόντων. Η συνέπεια: αδειάζουν τα εργοστάσια από εργάτες και τα γραφεία από υπαλλήλους, και τη θέση τους την παίρνουν κουρδισμένες συσκευές, που μπορούν να λειτουργήσουν με μεγαλύτερη αποδοτικότητα και ακρίβεια.

Ε. Π. Παπανούτσος, Ο ελεύθερος χρόνος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω αποσπάσματος σε 10-12 γραμμές.
(Μονάδες 10)
2. Ποιες ήταν οι προσδοκίες των ανθρώπων από την τελειοποίηση των μηχανικών μέσα, και ποιες από αυτές επαληθεύτηκαν;
(Μονάδες 10)
3. Ποια προβλήματα δημιούργησε, κατά το συγγραφέα, στους ανθρώπους η τελειοποίηση των μηχανικών μέσων; Ποια είναι η δική σας άποψη για το θέμα;
(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΓΛΩΣΣΑ (Μονάδες 20)

Όλες οι λέξεις των ερωτήσεων είναι παραμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ. Μπορείτε, όμως, να τις χρησιμοποιήσετε με οποιαδήποτε σημασία τους, είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά.

1. Να χρησιμοποιήσετε την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις σε **ξεχωριστή πρόταση**, έτσι που να φαίνεται καθαρά η σημασία τους:
α) τελειοποίηση   β) βιοπάλη   γ) αμηχανία   δ) ακρίβεια
(Μονάδες 8)
2. Να δώσετε **ένα συνώνυμο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:
α) άθλος   β) κάματος   γ) ανακουφίζει   δ) έφθειραν
(Μονάδες 4)
3. Να δώσετε **ένα αντίθετο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:
α) πρόγονοι   β) περίπλοκη   γ) αχρηστεύει   δ) συνέπεια
(Μονάδες 4)
4. Να γράψετε **α) ένα παράγωγο ουσιαστικό** και **β) ένα παράγωγο επίθετο** για το καθένα από τα πιο κάτω ρήματα:
i) απολαύσουν   ii) ευνοεί
(Μονάδες 4)